



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare primum anni DCCCV. sive capitula XVI. infra Ecclesiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

CAPITVLARE PRIMVM ANNI DCCCV.

S I V E

Capitula xvi. infra Ecclesiam, hoc est, de causis ecclesiasticis, data ad Theodonis villam, quibus sequens inscriptio præfixa est in veteri codice MS. sancti Vincentij Metensis.

AD TEOTONEM VILLAM FVIT DATVM IN ANNO
V. IMPER. ANTE NATALE DOMINI.

INCIPIVNT CAPITVL A.

- 1. **D**E lectionibus.
- 2. *De cantu.*
- 3. *De scribis & notariis.*
- 4. *De diversis disciplinis discendis.*
- 5. *De compoto, & de arte medicinali.*
- 6. *De Ecclesiis sine honore manentibus.*
- 7. *De iis qui ad monasterium nuper venerantur.*
- 8. *De iis qui ad fugiendum debitum ser-*
- 9. *vitium seculum relinquent.*
- 10. *De relinquientibus seculum.*
- 11. *De laicis noviter conversis.*
- 12. *De congregationibus superfluis.*
- 13. *De non pulsatis secundam regulam.*
- 14. *De infantulis pueris, quando velentur.*
- 15. *De prepositis monachorum.*
- 16. *De incestuosis.*

INCIPIVNT SVPRASCRIBTA CAPITVL A ET EORVM TEXTVS.

De lectionibus.

APP. I. I. **V**T lectiones in Ecclesia distincte legantur.

De cantu.

Ibid. I. II. **V**t cantus discatur, & secundum ordinem & morem Romanae Ecclesiæ fiat: & ut cantores de Metris revertantur.

De scribis & notariis.

Ibid. 3. III. De scribis, ut vitiōsē non scribant. **V**t unusquisque Episcopus & Abba & sūguli Comites suum notarium habeant.

De diversis disciplinis discendis.

Ibid. 4. IV. De ceteris disciplinis Ecclesiæ, ut secundum canones vel regulam fiant.

De compoto, & de arte medicinali.

Ibid. 5. V. De compoto, ut veraciter dificant omnes. De medicinali arte, ut infantes hanc discere mittantur.

De Ecclesiis sine honore manentibus.

Ibid. 7. VI. De Ecclesiis sine honore manentibus abfque officiis & luminaribz, & de his qui decimas quidem adfumunt, & de Ecclesiis non curant, ut omnimodis emen-

Tom. I.

detur. Et de altaribus, ut non superflua sint in Ecclesiis.

De iis qui ad monasterium nuper venerantur.

VII. De nuper venientibus ad monasterium, ut primò discant regulam antequam foras mittantur ad ministeria, & quōd non vadant adjudicia secularia.

Ibid. 8.

De iis qui ad fugiendum debitum servitum seculum relinquent.

VIII. De iis qui seculum relinquent v. 245, propter servitum dominicum impedendum, & tunc neutrum faciunt, ut unum è duobus eliant, aut pleniter secundum canoniam aut secundum regularem constitutionem vivere debeant, aut servitum dominicum faciant.

De relinquientibus seculum.

IX. **V**t omnes Clerici unum de duobus eliant, aut pleniter secundum canoniam aut secundum regularem institutionem vivere debeant.

De laicis noviter conversis.

X. **D**e laicis noviter conversis, ne App. I. 8. antequam suam legem pleniter vivendo

D d ij

- discant, ad alia negotia mittantur.
De servis propriis vel ancillis.
 I. 106. XI. De propriis servis vel ancillis, ut non supra modum in monasteria sumantur, ne desertentur villa.
- De congregationibus superfluis.*
 I. 107. XII. De congregationibus superfluis, ut nullatenus fiant, sed tantos congregate quis quantis confilium dare possit.
De non pulsatis secundam regulam.
- I. 108. XIII. De illis qui non fiunt secundum regulam pulsati, ut deinceps emendentur & pulsentur secundum regulam.

De infantulis pueris, quando velentur.
 XIV. Ut infantulae aetatis puerileae I. 109. non velentur antequam illae eligere sciant quid velint; & ut pulsentur salva canonica sententia & auctoritate.

De prepositis monachorum.

XV. Ut laici non sint prepositi monachorum infra monasteria, nec Archidiocesi sunt laici.

De incestuosis.

XVI. De incestuosis, ut canonicè exanimentur, & nec propter aliquius amicitiam alij relaxentur, alij constringantur. I. 110.

CAPITVLARE SECUNDVM ANNI DCCC V.

AD OMNES GENERALITER.

INCIPIVNT CAPITVL A.

- I. **D**E pace servanda.
 1. De iustitiis generalibus.
 2. De iustitiis regalibus.
 3. De fame, clade, & pestilentia, si evenierit.
 4. De armis non portandis.
 5. De armatura in hoste habenda.
 6. De negotiatoribus, quoque procedant.
 7. De clamatoribus vel canfedicis.
 8. De iuramento.
 9. De conspirationibus.
 10. De perjuris.
 11. De Advocatis, Vicecomitis, Vicariis, & Centenariis.
 12. De teloneis.
14. De fugitiis Clericis fratribus Laicis.
 15. De liberis hominibus ad servitium Dei se tradentibus.
 16. De oppressione pauperum.
 17. De Ecclesiis seu sanctis noviter inventis.
 18. De falsis monetis.
 19. De heribanno.
 20. De censu regali.
 21. De Latronibus.
 22. De liberis hominibus uxores fiscalinas habentibus.
 23. Ut decime dividantur in quatuor partes.
 24. De tutione videriarum, pupillorum, orphanorum, & infirmorum.
 25. De incantatoribus & tempestariis.

INCIPIVNT SVPRASCRIBTA CAPITVL A ET EORVM TEXTVS.

De pace servanda.

III. I. **D**E pace, ut omnes qui per aliqua scelera ei rebellerent sunt constringantur.

De iustitiis generalibus.

Ibid. II. II. De iustitiis Ecclesiarum Dei, viuarum, orphanorum, & pupillorum, ut in publicis iudicis non despiciantur clamantes, sed diligenter audiatur.

De iustitiis regalibus.

Ibid. III. De iustitiis regalibus, ut pleniter fiant inquisitio.

De fame, clade, & pestilentia, si evenierit.

IV. De hoc si evenit fames, clades, aut inæqualitas aëris, ut non expectetur edictum nostrum, sed statim deprecetur Dei misericordia. Et in presenti anno de famis inopia, ut si quisque adjuvet prout potest, & suam annonam non nimis carè vendat. Et ne foris imperium nostrum vendarum aliquid alimonie.

De armis non portandis.

V. De armis infra patriam non portandis, id est, scutis & lanceis & loricis. Sifardus quis sit, discutiatur tunc quis è duo-